
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

היסטוריה של אירופה המודרנית - 54821

תאריך עדכון אחרון 12-03-2025

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תכנית בלימודי אירופה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 2025

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר עודד שטיינברג

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: oded.steinberg@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: עפ"י תיאום בדוא"ל

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

בקורס זה נאמץ את גישת המשך הארוך (durée longue) ונבחן במבט על שורת אירועי מפתח שהגדירו את ההיסטוריה האירופאית ובמובן מסוים את ההיסטוריה העולמית החל מסוף המאה ה-16. בין השאר נדון בתמורות ההיסטוריות האינטלקטואליות, הדתיות והכלכליות-חברתיות המרכזיות שהפכו את אירופה לכוח המעצב של התקופה המודרנית. בתוך כך נשאל מהי היסטוריה אירופאית והאם בכלל ניתן לדבר על היסטוריה או על היסטוריות אירופאיות? אנו ננוע לרוב באופן כרונולוגי החל מדיון בתגליות הגאוגרפיות (גילוי העולם החדש), במהפכות (מדעיות, תעשייתיות, טכנולוגיות, פוליטיות וחברתיות), עידן הקולוניזציה הראשון והשני, שתי מלחמות העולם והקמת האיחוד האירופאי. בנוסף להיצמדות לציר הזמן אנו נדון במושגי ובשאלות יסוד בהיסטוריה האירופאית כגון, היחס לאחר, התפתחות מושגי הלאום, הדת והמדע וכן נבחן כיצד אנו מושפעים גם היום מאותה היסטוריה אירופאית מורכבת.

מטרות הקורס:

לבחון את האירועים המרכזיים של התקופה הנלמדת. לנתח את התפיסות האידאולוגיות, הדתיות, המדעיות והגיאופוליטיות אשר שלטו באירופה. להבין את התמורות אשר חלו ביבשת 500 השנים האחרונות.

תוצרי למידה

בסימום של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

להכיר את השלבים המרכזיים בהתפתחותה של אירופה. להכיר את הדמויות המרכזיות אשר עיצבו את אירופה. לבחון את האירועים המרכזיים של התקופה הנלמדת. לנתח את התפיסות האידאולוגיות, הדתיות, המדעיות והגיאופוליטיות אשר שלטו באירופה לאורך התקופה.

דרישות נוכחות (%) :

90

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מהרנסנס ועד למאה ה-18
2. מסעות תגלית ועידן קולוניאלי ראשון
3. מהפכה מדעית
4. מהפכות המאה ה-18
5. מהפכה צרפתית
6. הלאומיות המודרנית והמהפכה התעשייתית
7. עידן קולוניאלי שני
8. אנושות בתנועה
9. מח"ע 1

-
10. אירופה בין שתי מלחמות עולם
11. מח"ע 2 - מהקואליציה הראשונה לקואליציה השנייה
12-13. עידן גלובלי ומלחמה קרה
14. 1989 - תחילתה של אירופה החדשה

חומר חובה לקריאה:

Pagden, Anthony. *The Idea of Europe : From Antiquity to the European Union*. Woodrow Wilson Center Series. Cambridge: Cambridge University Press, 2002.

Chakrabarty, Dipesh. *Provincializing Europe : Postcolonial Thought and Historical Difference - New Edition*. New Edition with a New Preface by the Author ed. Princeton Studies in Culture/Power/History. Princeton, NJ, 2009 , introduction

ג'ניאו ר', הקולוניאליזם

האירופאי, ע' 9-90

גלנר א', לאומים ולאומיות, ע' 15-90

הובסבאום א', לאומיות ולאומים, ע' 41-124, 125-154

רייס יו' פ' וגרפטון א', אירופה בראשית העת החדשה: 1460-1559, ע' 69-97

Bartlett Robert, *The Making of Europe. Conquest, Colonization and Cultural Change, 950-1350*, pp. 293-314.

Milton Friedman, *The World is Flat*, pp. 3-47;

Francis Fukuyama, "The End of History?" *The National Interest* (Summer 1989)

Furet Francois, *Revolutionary France 1770-1880*, pp. 3-40;

Hobbes Thomas, *Leviathan*, pp. 103-137;

Samuel Huntington, "The Clash of Civilizations" *Foreign Affairs* (Summer 1993)

22-49;

Locke John, *Two treatises of government*, pp. 252-294;

Manning P., *Migration in World History*, pp. 1-15, 109-190

J. Merriman, *A History of Modern Europe: From renaissance to the Present*, pp.

863-1103;

Simpson W. & M. Jones, *Europe 1783-1914*, pp. 1-191, 209-243, 262-285, 401-441;

Smith A., "The 'Golden Age' and National Renewal" in: Hosking G. & Schopflin G.

(eds.), *Myth and Nationhood*, pp. 36-59;

Rousseau J.-J., *Du Contract Social*

The Yalta Conference, Feb. 1945;

Winston S. Churchill: "Iron Curtain Speech", March 5, 1946;

The Truman Doctrine, 1947;

The Brezhnev Doctrine, 1968

חומר לקריאה נוספת:

Kuhn Thomas S., *The Structure of Scientific Revolutions*(מומלץ)

Adam Smith, *The Wealth of Nations* (מומלץ)

מרכיבי הציון הסופי :

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 60 %
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
20 %
נוכחות / השתתפות בסיוור 20 %

מידע נוסף / הערות: